

عنوان فرآیند:

آموزش به مردم توسط کارورزان پزشکی قطب جامعه نگر از طریق واحد رابطین بهداشتی

حیطه نوآوری:

- تدوین برنامه و بازنگری برنامه های آموزشی
- روشها و تکنیک های آموزشی
- سنجش و ارزشیابی و اثربخشی آموزشی
- مرجعیت، رهبری و مدیریت آموزشی
- مشاوره و راهنمایی و فعالیتهای فرهنگی و امور تربیتی و اجتماعی
- محصولات آموزشی

نام صاحب فعالیت نوآورانه: دکتر سهیلا رشادت (نماینده علمی قطب، ریاست قطب علمی پزشکی جامعه نگر، مسئول عرصه پزشکی جامعه نگر)

نام همکاران: رابطین محترم بهداشتی درمانگاه ثامن الائمه (ع) (سرگروه: سرکار خانم مظفری)، سوپروایزر آموزشی قطب (آقای سیروس کبودی)

محل انجام فعالیت: سالن مخصوص اجتماع رابطین در قطب علمی پزشکی جامعه نگر، دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه

مدت زمان اجرا: تاریخ شروع: مرداد 1393 تاریخ پایان: هم اکنون نیز در حال اجرا می باشد.

هدف کلی

آموزش به مردم در موضوعات بهداشتی توسط کارورزان پزشکی

اهداف ویژه / اختصاصی

1. تمرین آموزش نکات بهداشتی به مردم توسط کارورزان پزشکی
2. آشنایی دانشجویان با وظایف رابطین بهداشتی و فعالیتهای آنان و نقش آنان در سیستم سلامت
3. آشنایی دانشجویان با اهمیت آموزشهای چهره به چهره در انتقال مفاهیم بهداشتی به مردم
4. لمس جامعه در سیستم سلامت
5. ایجاد فرصت برای یادگیری و یاددهی
6. عمل به تعهد قطب در سلامت نگری

بیان مسأله

یکی از ضرورت‌های آموزش پزشکی در عصر حاضر، توجه روزافزون به سلامت‌نگری و ارتباط و تعامل هرچه بیشتر پزشکان و فارغ‌التحصیلان با عامه مردم در ترویج سلامت و خودمراقبتی است. قطعاً نیل به این اهداف بدون لمس جامعه امکان‌پذیر نبوده و محقق نخواهد شد. بدون شک اگر بخواهیم پزشکان آینده در مسیر ارتباط درست با مراجعین و جامعه قرار گیرند، باید فرصت تمرین آموزشهای بهداشتی توسط آنان به مردم را فراهم نمود و این فرصت‌ها می‌بایستی قبل از فراغت آنان از تحصیل اتفاق افتد. در همین رابطه می‌توان از روشهای مختلف آموزشی برای عامه مردم استفاده نمود. در حال حاضر یکی از رایجترین رویکردهای آموزشی در برنامه‌های آموزش سلامت، آموزش به روش چهره به چهره است. این روش آموزش، جزو بهترین روشهای آموزش از نظر ایجاد تغییر رفتار در فراگیران می‌باشد. در این نوع آموزش، مربی و آموزش‌گیرنده به طور مستقیم و رودر رو با یکدیگر ارتباط برقرار می‌کنند و فراگیر آزادانه اجازه صحبت، پرسش و ارائه نظر دارد. بزرگترین مزیت آموزشی این روش، انفرادی بودن آن است که می‌توان با افراد بحث و گفتگو کرد و آنها را تشویق نمود که رفتار خود را دگرگون سازند. این روش آموزشی یکی از راههای انتقال مفاهیم بهداشتی به مردم است که بطور روتین توسط پرسنل بهداشتی انجام می‌شود. بر اساس مبانی آموزش سلامت، روش چهره به چهره در مقایسه با سایر روشها تأثیر بیشتری بر افراد دارد اما در بسیاری از موقعیتها به دلیل محدودیت موجود در منابع، تجهیزات و نیروی انسانی امکان استفاده از آموزش چهره به چهره وجود ندارد. یکی از راهها برای انتقال مفاهیم به روش چهره به چهره در سیستم بهداشتی به مردم، بکارگیری رابطین داوطلب بهداشتی است. طرح رابطین بهداشتی در ایران از سال 1369 - و با توجه به اعلامیه آلمآتا در سال 1978 که بر مشارکت مردم و نقش آن در کمک به سیستم خدمات بهداشتی درمانی تأکید می‌نمود - به اجرا درآمد و با استقبال خوبی مواجه شد.

در همین رابطه در این فرآیند آموزشی، آشنایی کارورزان پزشکی با نحوه آموزش به مردم به زبان عام فهم از طریق واحد رابطین بهداشتی طراحی و اجرا شد تا کارورزان پزشکی ضمن درک مزایای آموزش چهره به چهره به مردم، با روندهای موجود در سیستم بهداشتی کشور در این خصوص آشنا شده و از نزدیک وظایف و فعالیتها و نقش رابطین بهداشتی را لمس نموده و از این طریق بر دانش و توانمندیهای خود دانشجویان نیز افزوده شود.

شرح مختصری از فعالیت صورت گرفته

مقدمات انجام کار ابتدا بصورت بررسی متون و توجه به رسالت و اهداف تربیت طیب جامعه نگر در سلامت نگری در نظام سلامت توسط نماینده علمی قطب ایده پردازی و تدوین گردید و برنامه آموزش به مردم توسط کارورزان پزشکی قطب در دوره آموزشی آنان تنظیم گردید.

برای اجرای این برنامه لزوم آشنایی کارورزان پزشکی با واحد رابطین بهداشتی و نقش آنان در سیستم سلامت نیز به موازات اجرای طرح انجام می شود. و در این فرآیند آموزشی به توسط کارورزان پزشکی موضوعات بهداشتی مورد نیاز جامعه به زبان عام فهم با نظارت قطب تهیه و سپس ضمن هماهنگی با واحد آموزش قطب و واحد رابطین بهداشتی، مواد و مفاهیم بهداشتی به مخاطبین در روز مورد نظر در محل سالن اجتماعات رابطین درمانگاه ثامن الائمه بصورت چهره به چهره به رابطین و مردم علاقمند به شرکت در کلاسها آموزش داده می شود.

این برنامه در کوریکولوم آموزشی دانشجویان کارورز معرفی شده به قطب قرار داده شد و از طریق Logbook آموزشی کارورزان و گزارش کار آنان و بازدیدهای حضوری قطب توسط واحد آموزش قطب با نظارت مسئول قطب مورد رصد و پایش قرار می گیرد.

این فرآیند مبتنی بر حیطه‌های تدوین برنامه و بازنگری برنامه های آموزشی، استفاده از روشها و تکنیک‌های آموزشی و همچنین مرجعیت، رهبری و مدیریت آموزشی قطب در راستای توسعه نوآوری آموزشی در سطح دانشگاه و مبتنی بر اهداف وزارت متبوع می باشد.

نتایج حاصل از فعالیت

با اجرای این فرآیند آموزشی، فراگیران از تدوین و اجرای فعالیت آموزشی و امکان فرصتی نو برای یادگیری رضایت دارند و استقبال می کنند.

1. آشنایی دانشجویان کارورز پزشکی با اهمیت و شرایط آموزش چهره به چهره و تمرین بیان موضوعات بهداشتی به زبان عام فهم
2. آشنایی دانشجویان کارورز پزشکی با وظایف رابطین بهداشتی و نقش آنان در آموزش بهداشت به مردم

3. آشنایی دانشجویان کارورز با ظرفیت‌های ویژه نظام بهداشتی
4. بکارگیری مباحث ضروری جهت آموزش کارورزان پزشکی
5. حرکت قطب در مسیر نقشه راه خود در توسعه آموزش
6. حرکت قطب همگام با اهداف اولیه و رسالت آموزش پزشکی جامعه نگر

سطح نوآوری:

این فرآیند در سطح دانشگاه برای اولین بار صورت گرفته است

اینجانب دکتر «سهیلا رشادت» مجری فرآیند بوده و متعهد می‌گردم کلیه اطلاعات مبتنی بر واقعیت می‌باشد و مستندات آن در مجموعه موجود و قابل استناد است.